

Veteranplan

for Tønsberg kommune

TØNSBERG KOMMUNE

Innholdsfortegnelse:

Innledning	2
Planens innhold	3
Anerkjennelse	3
Ivaretagelse	3
Oppfølging	4
Nyttige linker	5

Innledning

Veteranplanen er utarbeidet for å anerkjenne, ivareta og følge opp dagens og fremtidens veteraner i Tønsberg kommune. Planens hensikt er å skape bevisstgjøring på veteranenes situasjon etter endt tjeneste, om denne gruppens erfaringer og utfordringer – og om hvordan kommunen kan ivareta sitt ansvar for denne gruppen av innbyggere. Planen skal også gjennom seremonielle markeringer sørge for anerkjennelse av veteranenes innsats for Norge.

Planen har ikke til hensikt å skape nye tilbud, men å benytte kommunens etablerte tilbud på nye måter eller mot nye grupper av brukere. Planens innhold og tiltak legger seg nært opp til det eksisterende hjelpeapparatet som fins i kommunehelsetjenesten.

Planen omfatter ikke bare veteranene selv, men også deres familier da de utfordringene veteranene kan møte på ofte påvirker veteranenes omgivelser.

Det er hensiktsmessig å samarbeide med andre kommuner for å styrke hverandre i arbeidet med å anerkjenne, ivareta og følge opp veteranene og deres familier. Tiltak bør derfor vurderes fortløpende ved behov.

Bakgrunn:

Forsvarets veteranertjeneste (FVT) oppfordrer landets kommuner til å utvikle kommunale planer for å sikre våre veteraner fra internasjonale operasjoner et best mulig tilpasset tjenestetilbud. Godt over 100 000 norske kvinner og menn har siden 1947 gjort tjeneste for Norge i internasjonale operasjoner. Av tall oppgitt fra forsvarets veteranertjeneste er det bosatt ca. 500 veteraner i Tønsberg kommune.

Planen skal gjennom fokus på *ivaretagelse* og *oppfølging* gjøre hverdagen bedre for de av våre veteraner og deres pårørende som har behov for oppfølging, samt vise *anerkjennelse* av veteranenes innsats.

Planen er utarbeidet ut fra forsvarets veiledende grunnlag for utvikling av en kommunal plan.

Planens innhold

Anerkjennelse

Seremonier og offentlige markeringer er et viktig og synlig uttrykk for samfunnets anerkjennelse av både innsatsen og den enkelte veteran. Det bidrar til å ivareta historien og knytter bånd mellom Forsvaret og samfunnet.

Anerkjennelse betyr mye for alle som har vært ute i risikofylte oppdrag på vegne av Norge, og likeledes for deres familier og pårørende - jfr Regjeringens oppfølgingsplan «I tjeneste for Norge».

Markeringer:

Forsvarets Minnedag ble innført i 2007 for å minnes alt personell som har mistet livet i Forsvarets tjeneste. Minnedagen gjennomføres årlig første søndag i november ved Forsvarets avdelinger i Norge og utlandet. Det legges ikke opp til en egen markering i kommunal regi.

8. mai er Norges frigjørings- og veterandag, og er den viktigste dagen Tønsberg kommune kan vise anerkjennelse av veteranene. Det legges opp til:

- årlig markering av 8. mai, fortrinnsvis i Minneparken.
- Veterandagen planlegges i samarbeid med veteranforeningene.

Markering av FN-dagen 24. oktober:

- Tønsberg kommunes skoler og barnehager oppfordres til å markere FN-dagen.
- Videre oppfordres det til samarbeid med veteranforeningene om i markeringen.

Ivaretakelse

For å anerkjenne, ivareta og følge opp veteraner, trengs det kunnskap.

De aller fleste veteraner klarer seg bra etter tjeneste. Likevel er det noen som kan oppleve utfordringer og problemer som følge av tjeneste. Dette kan gi både psykiske og fysiske belastninger som også påvirker veteranenes familier.

For å kunne ivareta veteranene og deres familier på best mulig måte, er det nødvendig med kunnskap og kompetanse på området. Dette vil heve kompetansenivået og virke forebyggende på mer alvorlige problemer. Forsvaret har en rekke tiltak det er nødvendig at kommunehelsetjenesten kjenner til og har oversikt over:

- informasjon om veteraner og internasjonale operasjoner
- informasjon om ressurser kommunen kan støtte seg på.
- informasjon om kursing av helsepersonell om veteranrelaterte problemstillinger
- alle fastleger har fått tilsendt boken «Håndbok i militærpsykiatri»

For barn og ungdom vil fravær av foreldre over lengre tid være utfordrende, og foreldrenes opphold i krigssoner kan forsterke barnas reaksjoner. Det er derfor viktig at personell i barnehager og skoler har kompetanse på feltet slik at de kan møte barna med den hjelpen de trenger. FVT har tilpasset materiell knyttet til dette.

Tønsberg kommune har opprettet en informasjonsside på kommunens hjemmeside om hvor veteraner og deres familier kan henvende seg for å få nødvendig hjelp. Informasjonssiden skal være kjent for kommunens helsetjeneste og andre berørte instanser.

Det er hensiktsmessig at det gjøres en kartlegging av ansatte i Tønsberg kommune med veteranbakgrunn. Disse kan være en ressurs for kommunehelsetjenestens arbeid med ivaretagelse og oppfølging av veteranene og deres familier.

Det er opprettet en veterankontakt internt i kommunen. Veterankontakten bør delta på kurs og opplæring i regi av Forsvarets veterantjeneste. Det er en kompleks og utfordrende oppgave å ha en samlet oversikt over hvilke tjenestetilbud som fins. Veterankontakten vil være en inngangsportale til kommunens tilbud for veteranene, være en ressurs for kommunens ansatte og lette samarbeidet mellom kommuner og frivillige organisasjoner.

Oppfølging

Oppfølging forstås her som en forlengelse av ivaretagelse, og anvender kunnskap og erfaring i et annet perspektiv.

Forsvaret er pålagt oppfølgingsplikt for veteraner i ett år fra de er tilbake fra internasjonal tjeneste. Alle veteraner kan likevel når som helst kontakte forsvarrets Åpne Dør for spørsmål og informasjon om rettigheter, hjelp og tilbud. Forsvarets tilbud skal være et supplement til kommunehelsetjenestens hjelpeapparat.

Tønsberg kommune er ansvarlig for at personer som oppholder seg i kommunen skal tilbys nødvendig helse- og omsorgstjenester. Det er viktig at fastleger og andre kommunale tjenester vet at årsaken til fysiske og psykiske helseplager kan være belastninger med sammenheng til internasjonale operasjoner, også når dette ligger langt tilbake i tid.

Det er de primære helse- og sosialtjenestene som kontaktes ved behov for helsehjelp. Veteraner med behov for helsemessig oppfølging tar kontakt med sin fastlege. Fastlegen kan henvise til spesialisthelsetjenesten i alvorlige tilfeller, og til kommunen når det er mindre alvorlige plager/sykdommer.

Ved behov for kommunal bistand skal fastlegen sende en henvisning til Tildelingkontoret for helse- og omsorgstjenester. Det er viktig at det tydelig går frem at det dreier seg om en veteran med behov for bistand. Henvisningen må inneholde mest mulig relevant informasjon om veteranenes plager, hans/hennes sosiale og arbeidsmessige status og hva som er gjort av tidligere behandling og oppfølging.

Veteranen kan også selv ta direkte kontakt med Tildelingskontoret for helse og omsorg. Kontaktinformasjon finnes på kommunenes hjemmeside eller fås ved henvendelse til servicesenteret.

Barn og pårørende av veteraner kan få hjelp/kommunal bistand. Barnet selv eller omsorgspersoner kan ta kontakt med helsesøster på skolen eller direkte med helsestasjonen (gjelder førskolebarn). Der vil man få hjelp til å finne det rette tilbudet avhengig av problemstillingen.

Nyttige linker

<https://forsvaret.no/veteraner>

<http://nvio.no/>

<http://kameratstøtte.no/>

<https://www.tonsberg.kommune.no/kultur-idrett-og-fritid/lag-og-foreninger/veteraner/>

Tønsberg, 20. mars 2018